

De vondst

Mare wil naar huis, maar dat kan niet. De hele buurt is afgezet. Tientallen politieagenten te paard blokkeren de rijweg. Zelfs de tram kan er niet meer door en blijft doelloos op de Nieuwezijds Voorburgwal staan. Een voor Amsterdam ongebruikelijke geur van zwetende paardenlijven dringt Mares neus binnen. Hoog opkijkend tegen een enorme zwarte Fries probeert ze één van de agenten te overtuigen dat ze erlangs moet naar de Dirk van Hasseltsteeg, maar tevergeefs. De grote dieren stappen zijwaarts en dwingen alle voorbijgangers terug. Mensen haasten zich, geïmponeerd door het machtsvertoon, de omliggende stegen in. Ook bij Mare zit de schrik erin.

Inzet van de actie is de ontruiming van een paar kraakpanden. Daar kan de politie geen pottenkijkers bij gebruiken. Mare weet waarom er ontruimd wordt. Er zijn bouwplannen voor de Nieuwezijds Kolk. Twee volledig verkrotte kraakpanden moeten daarvoor gesloopt worden. Daar is niet iedereen het mee eens, vooral de krakers die er wonen niet. *De Kolk* en *De Dirk* heten de panden. De afgelopen tijd hebben de krakers hun woede kracht bijgezet met protesten en spandoeken, maar het hielp allemaal niets. Vandaag gaat het gebeuren.

Tussen de paardenbenen door ziet Mare busjes van de Mobiele Eenheid (ME) arriveren. Er komt een zwerm mannen in beschermende pakken uit. Vanachter hun schilden en helmen brullen ze commando's. Daarna beginnen de charges. Bij iedere uitval zwelt het geroep van omstanders uit de versperde stegen verder aan. Mare wordt bijna platgedrukt door de mensen en krijgt het benauwd, maar ze kan nergens heen.

De kraakpanden worden bestormd. Krakers schreeuwen razend hun verweer en als dat niet helpt, gooien ze flessen uit de ramen. De ME'ers verdedigen zich, de schilden heven boven het hoofd. Een aantal krakers waagt zich naar buiten. Ze trekken stoeptegels los en smijten die richting hun belagers. Het geschreeuw van de politie, ME'ers, krakers en alle omstanders versmelt tot een orgie van lawaai. Traangas trekt in

grijze wolken over de Nieuwezijds Voorburgwal. Mares ogen prikken ervan. Uitroepen als ‘anarchisten’ en ‘schijtsmerissen’ echoën over het braakliggende terrein achter de panden. Daar is eerder al gesloopt en nu dreigt die leegte ook deze huizen op te slokken.

Onder de voeten van de krakers verandert het trottoir langzaam in een grote zandbak. Een waarschuwingsschot wordt gelost. Mare duikt van schrik in elkaar en om haar heen ziet ze andere mensen hetzelfde doen. In het tumult breekt een stel omstanders door de barricades heen en begint ook tegels uit de stoep te trekken. Sommigen worden gearresteerd. Politieagenten trappen een deur in en slepen de krakers naar buiten terwijl ze om zich heen trappen. De één na de ander verdwijnt in een overvalwagen en wordt afgevoerd.

Een half uur later zijn alle politiemannen, ME'ers, paarden, relschoppers en krakers verdwenen en blijft de straat in chaos achter. Steenbrokken, gebroken glas en andere rommel liggen wijd verspreid over het plaveisel. Mare sluit haar blauwe ogen en schudt haar blonde haar om het gevoel van intimidatie kwijt te raken. Ontgoocheld zet het publiek zich in beweging, napatend over het gebeurde.

Nog overweldigd loopt Mare naar de leeggehaalde panden. *De Dirk* en *De Kolk* staan er treurig bij met ingetrapte deuren, kapotte ramen en grote gerafelde spandoeken aan de gevels – berooide burens die na lange protesten de strijd gestaakt hebben. Op de plek waar net nog gevochten werd, is het zand zo diep omgewoeld, dat er een laag donkere aarde tevoorschijn komt. Mare bukt zich en raapt een scherf op, een doodgewone potscherf, niks bijzonders.

*

's Avonds wil Mare naar de plek terug, uit nieuwsgierigheid. De gevonden scherf zit in haar jaszak. Ze leidt Joppe, haar hond, naar buiten. Met een klap trekt ze de voordeur van haar oude huis in de Dirk van Haseltsteeg achter zich dicht. Kille, winterse regen daalt neer in de kromme, smalle steeg. Joppe zet onwillig een paar stappen op het ijskoude, natte asfalt. Om haar heen klinken de vertrouwde geluiden;

voetstappen van buren, scootertjes, knarsende fietskettingen en de slijptol uit de werkplaats waar ze boven woont. Over de Nieuwezijds Voorburgwal pingelt een tram voorbij. Stil is het nooit in hartje Amsterdam.

Ze rilt van de regen. Joppe vertikt het te lopen. Dat kan er ook nog wel bij na wat er net thuis gebeurd is. Ze is boos op haar broer, Yannick. Gefrustreerd klemt ze haar vrije hand om de gevonden scherf in haar zak. Waarom begrijpt Yannick het niet? Mare is gefascineerd door de scherf, maar hij vindt dat belachelijk. Ze trekt haar capuchon over haar hoofd en frummelt haar staart eronder. Zou Yannick zich dan nooit afvragen wat er onder al die stadse gebouwen zit? Blijkbaar niet. Voor Mare heeft de scherf een dominospel van gedachten ontketend. Het is een tastbare getuige van een grote onzichtbare wereld die fluisterend aan je voeten ligt, maar waar je niets van weet.

Het was niet de eerste keer dat Yannick iets lulligs zei. Dat gebeurde vaak, heel vaak. Als Mare iets tekende of een maquette knutselde, hoonde hij haar creativiteit. ‘Allemaal onzin. Daar kun je...